

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ САМООСВІТОЮ СТУДЕНТІВ ВНЗ

Формується нове соціально-економічне середовище, тому постає питання здатності та готовності молоді людини адаптуватися до нових реалій життя, а також визначення місця та функцій вищого навчального закладу стосовно управління самоосвітою студентів. Самоосвіта студента, з одного боку, нормативно задається умовами учбового процесу, а з іншого – є вільною і залежить від індивіда, від того, що він вважає найбільш значимим для реалізації свого потенціалу. Проведений аналіз основних факторів, які впливають на рівень самоосвіти студентів, проведений серед студентів 4 курсу першого рівня вищої освіти «бакалавр» (напрямок підготовки «Управління персоналом та економіка праці») та першого року навчання другого рівня вищої освіти «магістр», показав, що на рівень самоосвіти студентів запропоновані фактори впливають наступним чином.

Студенти бажають бути більш практично підготовленими до реалій трудового життя. Вони розуміють, що тільки завдяки ретельній підготовці до праці у конкретній сфері, вони будуть мати перевагу, зможуть швидше адаптуватися на робочому місці. Також студенти розуміють, що все залежить від них самих (38%); від умов життя і їх власних зусиль (49%); від стану справ у суспільстві (10%); було важко відповісти 3% студентів. Радують те, що 80% студентів вивчають вимоги до претендентів на вакантну посаду на ринку праці, тобто вони розуміють, що необхідно вивчати ринок праці, та відповідати його вимогам. Серед опитаних 75% молоді проводять аналіз відповідності вимог на ринку праці і своєї кандидатури. Студенти вважають, що найбільший вплив на якість освіти мають методи викладання (27%); професійні знання викладачів (20%); правильний підбір необхідних предметів (16%); система оцінювання (12%); навчальна програма (11%); особисті якості студента (10%); вид ВНЗу (4%). За результатами анкетування, 42 % студентів вважають, що основною перевагою підготовки фахівців на факультеті є високий рівень теоретичних

знань (42%); високий рівень практичної підготовки (20 %); прагнення студентів до саморозвитку (19%); готовність швидко реагувати в нестандартних ситуаціях (13%); свій варіант (6%).

За таких умов, ВНЗ повинен розвиватися та отримувати зворотній зв'язок зі студентами – дізнаватися, чого бракує ВНЗу у даний час. Наприклад, на запитання «Чи бажаєте Ви що б у ВНЗі були дисципліни, на яких Вас будуть навчати роботі в певній сфері (наприклад, «менеджер персоналу в ІТ»)??», так відповіли 91% студентів. Особливо актуальною є проблема знаходження місця практики. Студенти розділилися: 30% студентів знаходять місце практики завдяки знайомим; 26% – ВНЗу; 25% – завдяки батькам; 19% – знаходять самостійно. Крім того, існують проблеми із тим, що молоді люди не приймають участі в екскурсіях (88% студентів), які проводить відділ працевлаштування ВНЗу не тому, що їх це не цікавить, а тому, що вони не знають про існування такого відділу в ВНЗі (55% студентів). Аналіз участі студентів у громадському житті свідчить, що понад 70% від загальної кількості опитаних, не приймали участі у проектах та організаціях. А які приймали, отримували інформацію з наступних джерел: 31% – знайомі, друзі, родичі; 25% – засоби масової інформації; 25% – інтернет; 19% – навчальний заклад. Серед опитаних, 53% студентів хотіли б взяти участь у будь-яких творчих, соціальних, наукових проектах.

Таким чином, можна зробити висновок, що керівництво ВНЗу приділяє значну увагу управлінню самоосвітою студентів і адаптує навчальний процес до своєчасних реалій життя, але існують декілька проблем, які студенти бажають щоб вирішувались на рівні ВНЗу. Пропонується включити до навчального процесу спеціалізовані предмети в певній сфері. Такі предмети будуть користуватися попитом серед студентів різних факультетів та різних напрямів підготовки. Основними з проблем для студентів є: знаходження місця практики, працевлаштування студентів, а також засоби проінформування студентів про екскурсії, ярмарки вакансій і т.д. Але вирішення цих проблем потребує змін не тільки на рівні ВНЗу та на рівні держави в цілому.

